

K
E
P
Č
Í
N
E
S
P
U



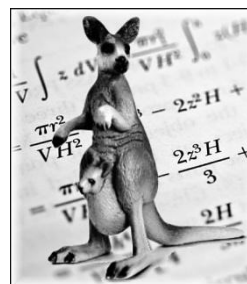
13/2020-2021
Ročník 46

VÍTĚZNÝ KLOKAN MILUŠKY STAŇKOVÉ

30. května 2021

Vskutku mimořádného úspěchu dosáhla Miluška Staňková ze třetí třídy, když v celostátním kole soutěže MATEMATICKÝ KLOKAN 2021 obsadila ve své kategorii Cvrček **1. místo!**

Patří jí naše velká gratulace a přání dalších znamenitých výsledků.



JEDNOTA ČESKÝCH MATEMATIKŮ A FYZIKŮ
pobočný spolek Olomouc
se sídlem PŘF UP v Olomouci, Katedra algebry a geometrie
17. listopadu 1192/12, 771 46 Olomouc

DIPLOM
za 1. místo
v celostátním kole soutěže
MATEMATICKÝ KLOKAN 2021
v kategorii CVRČEK
získává
Miluše Staňková

V Olomouci 30.5.2021

Jednota českých matematiků a fyziků
pobočka za pořadatele
prof. RNDr. Josef Molnár, CSc. Olomouc

KRAJSKÉ KOLO BIOLOGICKÉ OLYMPIÁDY

Také naši šestáci soutěžili – konkrétně Míša Burstová a Honza Černohlávek v krajském kole BIOLOGICKÉ OLYMPIÁDY kategorie D. Letošního 55. ročníku se ve Středočeském kraji zúčastnilo celkem 95 žáků.

JMÉNO	VSTUPNÍ ÚKOL	TEST	POZNÁVAČKA	BODY CELKEM	MÍSTO
Michaela Burstová	10	67,25	24,5	101,75	43.
Jan Černohlávek	7	58,25	12,5	77,75	74.

Stejně jako Milušce (článek výše) i Míše a Honzovi děkujeme za reprezentaci školy a ochotu dobrovolně se účastnit vědomostních soutěží.



ŠESTÁ A SEDMÁ TŘÍDA V PRAZE



Ještě donedávna doba nepřála školním zájezdům. Až ve středu **16. června** se uskutečnil výlet do pražské botanické zahrady, jehož se zúčastnili žáci 6. a 7. třídy, doplnění o několik žáků z osmičky. Jeli s námi p. ředitel Petr Koníř a paní učitelky Vlastimila Knappová, Nikola Tomková a Helena Jarošová.

Vyjížděli jsme od školy za krásného slunečného rána. Cílem byla známá Botanická zahrada v Praze.

Naše první zastávka se uskutečnila ve vinotéce sv. Kláry v památkově chráněné vinici téhož jména, která patří do areálu botanické zahrady. Jednou ze zdejších atrakcí je strom vůní, kde jsme si mohli vyzkoušet své čichové a poznávací schopnosti. Byl odtud také krásný výhled na Trojský zámek a panorama Pražského hradu.

Následně začala prohlídka rozlehlého skleníku Fata Morgana. Jeho interiér je rozdělen do tří samostatných částí s rozdílnou teplotou a vlhkostí vzduchu. Úvodní část skleníku je věnována suchomilné vegetaci, prostřední (největší) část představuje tropický deštný les a nakonec se návštěvník ocitá v chlazené části skleníku, která přibližuje drsné prostředí vysokých hor.

Na prohlídku navázala krátká soutěž. Dostali jsme papír s otázkami a podle mapy se začali pohybovat ve skupinkách po botanické zahradě. Při tom jsme plnili různé úkoly. Naše snažení vyvrcholilo v severní části zahrady, kde jsme dostali rozchod a mohli si koupit občerstvení. Byla to vítaná půlhodina, po níž následoval návrat k autobusu.



Při cestě domů zastavil autobus u KFC. Také tady si mnozí dopřáli jídlo a občerstvení. Ke škole jsme přijeli kolem 18. hodiny. Druhý den jsme se formou testu k návštěvě botanické zahrady vrátili a poučný výlet zhodnotili.

Napsali žáci 7. třídy: Jiří Klementovič, Martina Jelínková a Gabriela Kačírová

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

17. června 2021



HRY NA PRÁZDNINY

Přirozenou formou aktivity v dětství je hra. Přináší nejen radost a zábavu, ale slouží i jako výchovný prostředek – vzbuzuje zájem dětí a stimuluje je k lepším výsledkům. Má pevně daná pravidla, průběžné řízení a závěrečné vyhodnocení. V našem předprázdninovém přehledu chceme čtenářům Jeseníčku představit několik her, které lze hrát za hezkého počasí v přírodě, anebo v místnosti za deště.

MIMOZEMŠTÍ DVOJNÍCI

Námět hry:

Mezi pozemšťany se vloudili mimozemšťané. Není jednoduché je odhalit, protože vypadají stejně jako my. Aby se lidé od vetřelců odlišili, označili se červenými čísly. Mimozemšťané se ovšem také hned očíslovali, a učinili tak modrou barvou. Postupem času se však všichni promíchali natolik, že dnes už vlastně nikdo pořádně neví, kdo si kterou barvu zvolil. Ve hře je osud celého lidstva!

Jak se bude hrát?

Rozdělíme družstvo do dvou skupin, které odděleně očíslojeme stejnou posloupností čísel – jednu skupinu červenými čísly, druhou modrými. Poté se hráči ukryjí v lese v dostatečně velkém okruhu. Z úkrytu se začnou nepozorovaně plížit a pátrat po svých dvojnících. To znamená, že jednička musí najít jedničku, dvojka dvojku atd. Nikdo ovšem neví, kdo z druhé skupiny má stejné číslo. Jakmile se však někomu podaří dvojníka objevit, okamžitě na něj zavolá – například: „Stůj, sedmičko, vidím tě!“ Dvojice potom odchází na stanoviště, kde se eviduje úspěšnost členů obou skupin.

SOCHY

Organizátor pustí hudbu, hráči tancují. V nestřeženém okamžiku organizátor hudbu zastaví. Na to hráči „zkažení“, nesmějí se ani pohnout. Kdo se pohne, usměje nebo mrkne, vypadne ze hry.

SLEPEC VOLÁ – STOP!

Jeden z účastníků si zaváže oči šátkem a ostatní kolem něho volně přecházejí. „Slepec“ se začne rychle otáčet kolem dokola, což je pro spoluhráče signálem k útěku na všechny strany. Po třetím otočení slepec zvolá: „STOP!“

Všichni se zastaví a ztichnou. Slepec pak kráčí přímo dopředu a rukama se snaží nahmatat některého ze stojících hráčů, s nímž by si pak vyměnil roli. Může se ovšem stát, že při hledání všechny mine. V takovém případě si svou roli zopakuje. Lze samozřejmě evidovat, kdo se stal smolařem hry a roli slepce si zahrál nejčastěji.

MOLEKULY

Každý školák ví, že molekula látky se skládá z atomů. Ty v následující hře představují jednotliví hráči. Atomy jsou v neustálém pohybu, proto se i hráči pohybují – tančí nebo chodí po místnosti, jak je napadne. Vedoucí hry mezitím vyvolává: „Pozor, začíná to tu vřít, vytvářejí se molekuly – DVOU-ATOMOVÉ!“

Na tento povel se každý hráč snaží vytvořit s jiným hráčem dvojici. Na koho partner nezbude, vypadá ze hry.

V průběhu hry se samozřejmě tvoří i víceatomové molekuly, například tříatomové, čtyřatomové apod. Ti, kteří se do vyvolávaných molekul nevejdou, jsou ze hry vyřazeni. Tak se postupně snižuje počet hráčů, až zůstane pouze vítězná dvojice.

DÍVEJ SE MI DO OČÍ

Čtyřem až šesti chlapcům se vylosují partnerky. Dvojice se postaví proti sobě a 30 sekund si hledí do očí. Pak se chlapci na chvíli odeberou za dveře. Mezitím si dívky sednou a odloží své střevíce, které vedoucí hry promíchá na jedné hromadě. Potom se chlapci zavolají zpět a snaží se správně obout své partnerky:

- Každý chlapec vybírá střevíce po jednom
- Pokud nepřinese správný střevíc, partnerka jen zavrtí hlavou (mluvit nesmí) a chlapec musí běžet pro jiný
- Vyhrává ten, kdo první obuje svou partnerku

HLEDÁNÍ ČÍSEL

Vedoucí hry si připraví dostatečný počet kartiček s výrazně nadepsanými trojčifernými a čtyřčifernými čísly. Kartičky rozloží v určitém prostoru tak, aby na čísla bylo dobře vidět. Poté vyvolává vlastnosti, jež má kombinace číslic na kartičce splňovat, například:

- Všechny číslice daného čísla musí být menší než 5
- Všechny číslice musí být stejné (různé)
- Ciferný součet musí být roven 10
- Číslice musí být seřazeny vzestupně (sestupně)
- Číslo musí být dělitelné 3
.... atd.

Úkolem hráčů je co nejrychleji najít a přinést vždy jednu kartičku s uvedenou vlastností. Podle pořadí tak postupně získávají příslušný počet bodů, které se počítají.

VYBÍJENÁ NÁRODŮ

Na začátku oznámí hráči vedoucímu hry národnost, kterou si pro hru zvolili → To znamená, že jeden se na chvíli stane Italem, druhý Kanadánem, třetí Čechem apod. Vedoucí si všechna jména a národnosti zapíše, aby mu v tom „babylonu“ nenastal zmatek.

Jak se bude hrát?

☺ ☺ Hráči se shromáždí v dohodnuté vzdálenosti od krabice s míčem, načež vedoucí zvolá: „Míč v krabici leží, už si pro něj běž! – Kanadán!“

„Kanadán“ přiběhne k míči, uchopí jej a vykřikne: „STÁT!“

Hráči, kteří při vyvolání Kanadána mezitím prchali od krabice, se v tom okamžiku musí zastavit. Kanadán se nyní snaží některého z nich zasáhnout míčem. Podaří-li se mu to, objeví se v zápisníku vedoucího trestný bod pro zasaženého, jinak se připisuje hráči, který nezasáhl, tedy v našem případě Kanadánovi. Hra pokračuje vyvoláním dalšího účastníka poblíž krabice s míčem.

ŠKRTANÁ

Cílem této hry je napsat co nejvíce určitých slov, například názvů českých měst. Po uplynutí stanovené časové lhůty začne některý z hráčů předčítat svůj seznam. Dá se očekávat, že mnohá slova budou mít ve svých seznamech i ostatní. V takovém případě si všichni (včetně předčítajícího) uvedené slovo škrtnou. Poté přečte svůj seznam další účastník a opět se všechna společná slova vyškrtnou. Takto se postupně všichni vystřídají. Vyhrává ten, komu zbylo nejvíce nevyškrtnutých slov.

LOGICKÁ ÚLOHA Z INTERNETU

V roce 2015 se hitem internetu stala slovní úloha s tímto zadáním (viz např. <https://nedd.tiscali.cz/kdy-ma-cheryl-narozeniny-vyreste-logickou-ulohu-ktera-leti-internetem-250091>). Protože tehdy dokázala zamotat hlavu spoustě řešitelů, zařadil ji do svého seriálu i Jeseníček. Než však pohlédnete na konečný výsledek, pokuste se o vyřešení této úlohy sami.



ZADÁNÍ:

Albert a Bernard začali kamarádit s Cheryl. Chtějí vědět, kdy má narozeniny. Cheryl jim dala seznam deseti možných dat:

15. května	16. května	19. května
17. června	18. června	
14. července	16. července	
14. srpna	15. srpna	17. srpna



Potom řekla Albertovi měsíc, kdy se narodila, a Bernardovi den. Oba postupně promluvili.

Albert: Nevím, kdy se Cheryl narodila, ale vím, že to neví ani Bernard (*).

Bernard: Nejdřív jsem nevěděl, kdy má Cheryl narozeniny, teď už to ale vím (**).

Albert: Potom i já vím, kdy má Cheryl narozeniny (***)

OTÁZKA:

Kdy má Cheryl narozeniny?



☞ Z deseti dat v rozmezí od 14. do 19. se pouze dvě data neopakují → 18. a 19.

☞ Pokud Cheryl řekla Albertovi, že se narodila v květnu, nebo červnu, pak je možné, že se narodila právě 19., nebo 18. → Bernard by tak mohl znát odpověď, protože mu Cheryl den svých narozenin řekla.

☞ Fakt, že Albert s jistotou ví, že Bernard to neví (*), znamená, že Cheryl řekla Albertovi, že se narodila buď v červenci, anebo v srpnu.

14. července	16. července	
14. srpna	15. srpna	17. srpna

☞ Z pěti červencových a srpnových dat se pouze 14. objevuje dvakrát.

☞ Pokud by Cheryl řekla Bernardovi, že se narodila 14., pak by Bernard nevěděl → Protože to však už ví (**), znamená to, že se nenarodila 14.

☞ Zbývají tudíž tři možná data:

16. července	
15. srpna	17. srpna



☞ Poté, co Bernard promluvil, ví i Albert, kdy má Cheryl narozeniny → Pokud by Cheryl řekla Albertovi, že se narodila v srpnu, kde zbývají dvě data, Albert by odpověď neznal → Protože ji však už zná (***), narodila se Cheryl **16. července**.

HODNOCENÍ POHYBOVÝCH A SPORTOVNÍCH DENÍKŮ

Během distanční výuky a částečně i v době prezenční výuky měli žáci možnost evidovat svou pohybovou aktivitu v osobních denících.

POHYBOVÉ DENÍKY poctivě psalo a odevzdalo 65 žáků a čtyři dospěláci (tři kantoři a jedna maminka). Nejaktivnější třídy byly: šestá s 15 účastníky, sedmá s 11 a z nižšího stupně čtvrtá s deseti odevzdanými deníky. Někteří posílali velmi pěkné fotografie a videa.

Zájemci mohli pokračovat v zapisování aktivit i v dalším měsíci, tentokrát ve SPORTOVNÍM DENÍKU, do něhož byly zařazeny i prémiové úkoly – míčový víceboj, cyklodráha a poznávání zajímavostí v okolí. Někteří se zúčastnili pouze prémiových úkolů. Terce a Míše, jako jediným, se podařilo projet všechna zadaná místa v okolí za jeden den. Žáků, kteří vydrželi zapisovat své výkony i v květnu, bylo již jen dvanáct: František Pecka a Jan Váňa (2. třída), Nela Lazarová (3. třída), Jana Klementovičová a Vašek Ptáček (4. třída), Vlastík Sojka, Míša Burstová, Míša Narovcová, Káťa Trpáková (6. třída), Míša Braunová a Náša Kuncová (7. třída) a Terka Procházková (8. třída). K nim se přidali tři dospěláci.

Chválím všechny, kteří se sportovních aktivit zúčastnili, a věřím, že i nadále se nebudou sportu a pohybu vyhýbat. Užijte si prázdniny a těšte se na další sportovní soutěže v příštím školním roce.

Mgr. Vlastimila Knappová

NEBEZPEČÍ ZVANÉ KLÍŠTĚ

Mezi velké (a nejen prázdninové) hrozby patří klíšťata. Pokud si přinesete z venkovního pobytu přisáté klíště, je nutné ho co nejrychleji odstranit. Hlavně proto, aby se snížilo riziko přenosu infekce.

JAK SPRÁVNĚ POSTUPOVAT?

- 1) Důkladně vydezinfikujte místo, kde se zakouslo. Na přisátého parazita nedávejte mast ani olej – klíště by se začalo dusit a nasátou krev a sliny by vyprázdnilo do rány.
- 2) Po vydezinfikování místa přisátí začněte s klíštětem jemně viklat. Tímto pohybem se postupně uvolňují jeho kusadla. Použít lze pinzetu, případně parazita vyviklejte vatovou štětičkou.
- 3) Chraňte si ruce před dotykem jednorázovými zdravotnickými rukavicemi nebo papírovým kapesníkem.
- 4) Místo, kde bylo klíště přisáté, potřete znovu dezinfekcí.
- 5) Parazita v žádném případě nezamačkávejte ani nedrťte. Nejlepší způsob, jak se ho bezpečně zbavit, je spláchnutí do toalety.
- 6) Po odstranění klíštěte si pečlivě umyjte ruce.



CO KDYŽ V KŮŽI ZŮSTALA ČÁST KLÍŠTĚTE?

Pokud se nepodaří odstranit parazita celého, není třeba panikařit. Místo přisátí ponechte po vydezinfikování volné, zbytek klíštěte se do pár dnů tzv. odhojí. Naopak další manipulace ostrými předměty (např. jehlou) ve snaze klíště odstranit bez zbytku může vést k podráždění rány a vzniku infekce.



ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 12/2020-2021:

1.- OZUBENÉ SOUKOLÍ

Správnou polohu černých zubů ukazoval obrázek (A)

2.- HŘEBENOVÁ DOPŇOVAČKA

Chyby jsou vždy odpustitelné, když má daná osoba ODVAHU
JE PŘIZNAT.

1) JABLKA A HRUŠKY

V bedně je uloženo 20 jablek a 20 hrušek. Karel si vezme z krabice náhodně 20 kusů ovoce a zbytek si vezme Lucka. Které z následujících tvrzení bude vždy pravdivé?

- (A) Karel bude mít alespoň jednu hrušku.
- (B) Karel bude mít stejně jablek i hrušek.
- (C) Karel bude mít stejně jablek jako Lucka.
- (D) Karel bude mít stejně hrušek jako Lucka jablek.
- (E) Karel bude mít hrušek stejně jako Lucka.

/Úloha převzata ze soutěže Matematický klokan 2021, kategorie Benjámín/

2) NAJDI PĚT ROZDÍLŮ

3) POZNÁŠ ZEMI?

Vytvoř správné dvojice ČÍSLO–PÍSMENO podle vzoru 1–e:

1)	Země v srdci Evropy	a)	Finsko
2)	Země galského kohouta	b)	Švýcarsko
3)	Země tisíců jezer	c)	Japonsko
4)	Země javorového listu	d)	Nizozemsko
5)	Země helvétského kříže	e)	Česká republika
6)	Země tulipánů	f)	Island
7)	Země vycházejícího slunce	g)	Kanada
8)	Země ohně a ledu	h)	Francie

4) CO JE ŠPATNĚ

NA OBRÁZKU?

